

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 12 h, če se ostanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Šusteršičeva reklama.

Postopanje dr. Šusteršiča oziroma „Slovenca“ v zadevi državnega potresnega posojila nam je razkrito, s kako brezsrčnostjo in frivolnostjo se klerikalci igrajo celo z najvažnejšimi gospodarskimi zadevami prebivalstva, in kakšen humbug se drznejo uganjati, da bi občinstvu nametali peska v oči, tudi če je njih pečenjeje dobri stvari na največjo škodo.

Takšen humbug je tudi Šusteršičev nujni predlog, naj se državno potresno posojilo popolno odpiše. Že na shodu trgovcev, obrtnikov in hišnih posestnikov minolo nedeljo je opozoril dr. Hudnik na okolnost, da noben človek v državi ne more smatrati tega predloga resnim, ko na njem skoro polovica kranjskih poslancev ni podpisana. Dr. Šusteršič je prav dobro vedel, da je njegov predlog samo udarec v vodo, in da z njim ne doseže nikakega pozitivnega uspeha, a staval ga je, ne da bi kaj koristnega dosegel, ampak da bi delal zase reklamo.

Šusteršičev predlog se je odkazal takojmenovanemu „Notstandsausschussu“. To je odsek, ki navadno o predlogih za podporo po toči in povodnji prizadetih okrajev zborniki nasvetuje, naj se predlog odstopi visoki vladi v „blagohotno uvaževanje“. Bržčas bo kaj takega sklenil tudi glede Šusteršičevega predloga, a da bo Ljubljani s takim sklepom preklicano malo pomagano, o tem menda ne bo nihče dvomil.

Jedini odsek, v katerem bi se dalo za Ljubljano res kaj doseči, je proračunski odsek, ker ta je poklican, da se posvetuje o vseh zadevah, ki se tičejo denarnega gospodarstva države. Toda dru. Šusteršiču se je v svrhu reklame z svojim predlogom mudilo, saj je hotel z njim prehiteti druge poslance in tako se je zgodilo, da leži njegov predlog v „Notstandsausschussu“, tisti odsek pa, ki bi res lahko kaj storil za Ljubljano, nima nobenega predloga v rokah!

V slučaju torej, da bi državni zbor sploh mogel delati, je Šusteršičev predlog Ljubljani na očitno škodo, ker bo poteklo morda še celo leto, predno pride ta

predlog sploh na vrsto, zlasti ako bi odsek hotel zbornici kaj resnega nasvetovati in bi se izjemoma ne zadovoljil s suhoparnim „priporočilom“, da naj vlada predlog „blagohotno uvažuje“.

Ako pa parlament ne bo mogel delati in na svojo iskreno žalost moramo priznati, da kar nič ne kaže, da bi prišlo v doglednem času do resnega pozitivnega dela — potem je Šusteršičeva reklama že celo skrajno neumestna in Ljubljani na škodo. Če ni parlamenta so poslanci brez vpliva in brez moči ter tudi pri najboljši volji ne morejo vlade primorati, da kaj stori ali da kaj opusti. V tem slučaju bo pomoč, ki jo Ljubljana glede povračila potresnih posojil tako nujno potrebuje, skoro povse odvisna od drugih, izven parlamenta stoječih faktorjev, od vladnih faktorjev, in bo Ljubljana v prvi vrsti odkazana na dobro voljo in na razumnost vladnih krogov.

Kako pa mora vplivati Šusteršičeva vse prej kakor honetna reklama za svoje osebo na vse tiste faktorje, ki bodo imeli največ prilike, da si pridobijo resničnih zaslug, to si je lahko predstavljati. Ali more kdo misliti, da se bodo ti faktorji res s posebno vnemo lotili resnega dela v korist Ljubljane, ako dr. Šusteršič že v naprej pobaše vso zaslugo v svoj žep in se tako rekoč v naprej abonira na vse priznanje, ne da bi bil kaj dejanski koristnega storil?

Menimo, da ni nihče tako naiven, in prav zato je odločno obsojati nedostojno reklamo, ki jo delata dr. Šusteršič in „Slovenec“ v tej zadevi. Čast in priznanje vsakemu, kdor se resno trudi v tej strogo gospodarski zadevi in če si bo dr. Šusteršič res kako zaslugo pridobil, mu jo bomo mi prvi in brez zadržka priznali, ali proti temu, da bi se v tej stvari, ki je za Ljubljano življenskega pomena, uganjal humbug, ki je dobri stvari samo na škodo, proti temu moramo ne morda iz kaih osebnih ali strankarskih nagibov — ti v takih zadevah pri nas sploh ne pridejo v poštev — nego v javnem interesu in v interesu vsacega posameznega ljubljanskega prebivalca odločno protestirati.

Patentovani klerikalci in še marsikaj.

(Dalje.)

Gospodje, če imate le še iskrico čuta za pravico in resnico, priznajte vendar, da ni nevarnejšega sovražnika vere, kakor taki vzorniki iz Vaše srede! Kaj je takemu „nadmestniku božjemu“ za človeštva večni blagor? Da pridobi ali štiti svoji stranki samopašnosti in oderuštva in posvetne vladolepnosti par glasov za njene umazane namene, združuje se s hudičem ter prepušča nesrečne duše večnemu pogubljenju.

Saj pa dobi za svoj trud tudi dostojno plačilo! Najprej se mu izbrišejo vsi njegovi grehi radi pohajanja beznic v pozni nočni uri, koj na to postane kandidat za najboljšo faro radi svojega katoliško junaškega čina, da je popisal 400 glasovnic vernih, pametnih volilcev za vzorkatolika Šusteršiča in brumnega kmetoljuba Pfeiferja. Drug vzgled, kako skrbje duhovniki za trdno ukrepljenje žive vere med ljudstvom, nam daje gotovo tudi služabnik božji, ki je hotel s fino izkušenim nosom nesmotno sledeč majhne stopinjice lepih Evk, vstopivši v gostilno, objeti rudečelično Hebo, drgetaje — pa ne od mraza — zagotavlja jo ji, kako „strašansko krščansko“ da jo ljubi, da bi ji rad pošiljal večkrat pismeno ganljive popise pobožnih sanj in vročih mislij, pa se boji, da bi ne izval kak tankonosni liberalco njegove ljubezni od oddaljene „bližnjice“.

Seveda bo resnicepriatni širitelj katoliške religioznosti zopet klical: z imenom na dan, če ne, bom molil za dotičnika globoko pobožnost in zaželjeno poboljšanje rodeče svete litanije. Naj mi preti patentovana poštenost s takimi izrazi človekoljubja, imena mu ne bom imenoval, ker nočem pomagati posvečenemu zaljubljenju do lepše fare. V svoji brezmejni ljubezni do popolnosti in resnice moram namreč takoj postaviti, da je tisti črnosuknji amorjevec, prvobornik za krščansko idejo, pri zadnjih volitvah napravil vse svoje dosti pametne (po „Slovencu“) ovčice svoje osrečene župnije v klerikalni tabor. Za to junaštvo bi mu sodilo seveda najmanj kanoništvo. Pa,

dragi vitezi znanega imena, moja zavist Vam ne privoščiti tako zasluženega odlikovanja.

Toda taki in slični junaki — kdo bi mogel naštetiti vse oddelke in slučaje perverznejših teh mož, kdo bi mogel izčrpati neusahljive kloake klerikalni izprijenosti in posvetnosti naših dnij! — si še upajo upiti raz leco: vera je v nevarnosti, nage ženske bodete dobili namesto svetnic itd! Ali se ne bojite očitne hipne božje kazni? Krščanski plemenitniki, res je vera v nevarnosti in peša; toda v prvi vrsti zaradi pohotnega, koristolovskega nemoralnega življenja nekaterih klerikalcev. In dokler Vas ne prižene liberalna stranka do vestnega izvrševanja Vaših dolžnostij, bode pešala vera. Želite in skrbite torej vsi, katerim je dušni blagor slovenskega naroda resen smoter, da narodna stranka kmalu reši svojo težko nalogo, da ne bo prepozno.

Kdo je napravil razkol v začetku 16. stoletja? Slepato in pohlepno katoliških duhovnikov po posvetnem blagu in gospodstvu. Večino ljudstva še sicer držite v debeli duševni tmini, in radi tega v slepi udanosti. Toda kolo časa se obrača vedno. Tudi v „zaplankan“ svet že posije morda kmalu žarek svetlobe, ki bo odkril mahoma vaše ramene. Ni še redek glas med mislečim ljudstvom: K stari veri bo treba prestopiti. Glejte torej vsi, ki ste vredni učenci zakonolomnega Tecla, da se kaj ne zgodi! Imamo še — hvala Bogu! — med Slovenci vrednih božjih namestnikov, katerim se stidi z mislečimi posvetnjaki vred nekato-liško, duhovnika nevredno pehanje za tem-porernim blagom in efemernim vplivom. Prezlobno in neumno je očitiranje poštenjaškega veleuma „Slovenca“, da liberalci hočejo tisto vero, ki jim „nese“. Gospodje so s tem nenameravano priznali občno znano resnico, da tudi vera nese. Da! da! Vera nese! In če jednemu nosi, odnaša drugemu. Ker pa cerkvi in nekim njenim oskrbovalcem prinaša toliko milijonov, odnaša isto svoto vdanemu ljudstvu. In to oderuštvo bočemo odpraviti mi liberalci; ali nas ali ste in razumete, katoličani okrog „Slovenca“? Nečuveno krivico, katero delate narodu, hočemo odpraviti. Vedite pa, da še vera ni nikdar nesla gmotno drugemu, ka-

LISTEK.

Krjavlja.

(Zbasnil Šiška.)

Častiti gospod urednik! Kot priznan, samostojno misleč in brez suflerjev pisoc literarni in kulturni historik sem nameraval za Vaš cenjeni in spoštovani list napisati aktualen članek prigodni vprizoritve „Desetega brata“. In iskal sem ideje za ta svoj članek. Napisati sem hotel nekaj originalnih misli o vplivu Walter Scottovem na Jurčiča. Pa za to lepo študijo nisem mogel dobiti vseh potrebnih virov v svoj pogorski kraj, kjer sedaj prebivam. Drugič sem kanil pisati o „doslednosti“ Maničinega značaja s posebnim ozirom na „nedoslednost“ sedanjih Manic. A tu bi bil moral postati osebni, in tega storiti nisem hotel. Naposled sem se po receptu znanega slovenskega učenjaka zaril globoko pod odejo, češ, tu mi mora priti prava ideja (saj veste: odeja — ideja). Meni tudi to ni pomagalo.

Vdaril sem se ob čelo. Kaj bi hodil na daleč okrog, mahni jo po vzgledu Jurčičevem (glej „Desetega brata“ I. pogl.) in

po vzgledu urednika nekdanjega „Brenolca“ v gostilno; tukaj prideš na pravo pot in misel, če le hudimaš ni. In šel sem, od pravil se na pot in krenil naposled v neznan pogorsko gostilno pri „Knedelnu“, pred katero je stalo nekaj voz ogjarjev. Kmalu sem sedel za javorjevo mizo „posebne“ sobe, natočil prvi kozarec rezkega cvička in prisluškoval pogovoru treh ogjarjev v prvi sobi, ki so razpravljali o umrlem srbskem kralju, o prašičji zaprtiji na Dolenskem, o podraženju špeha itd. Hrepenel in drhtel sem po trenutku, da mi buti v glavo prava ideja.

Odpro se vrata gostilnice. In noter stopi... kdo? Krjavelj!

Jurčičev? Ne, blagohotna bravka, ne splaši se, Jurčičev Krjavelj ni vstal iz groba, ki ga je dobil poleg groba Martinka Spaka, desetega brata, in nikdar ne bode. K ogjarjem je prisedel mož, popolnoma tak, kakršen je Jurčičev Krjavelj, po znanje namreč, z malo izjemo, da je bil slep na jedno oko, katere hibe Krjavelj Jurčičev nima. (Jurčičev Krjavelj je bil le poluškiljavega pogleda, glej „Deseti brat“ Jurčičev str. 58) Ni torej tukaj, da bi najmanjšo besedo izpregovoril o svojem Krjavlju, ki mi je „prišel pred oči“ (rabim izraz pri-

znanega slovenskega kritika novejšega dobe)... svečana t. l. ob 3. uri popoldne.

Toda kaka gorostasna razlika mej značajem Krjavlja mojega in Jurčičevega! Gospoda moja, iz razlike teh dveh Krjavljev odsvita ves velikanski napredek, ki ga je dosegel naš narod izza tistih dnij, ko je zeleno travo tlačil, štatljive konje zdravil in pušal pri neubogljivim kozam Jurčičev Krjavelj, pak do dobe, v kateri je veliko ulogo svojo igral moj Krjavelj!

Iz besed spoznamo moža! In po mnogih in značilnih besedah in izrekih mojega Krjavlja, katere je govoril v družbi ogjarjev, in katere sem si vestno zapamtil, po teh besedah bom sodil o njegovem značaju, oziroma o napredku našega naroda tekom zadnjih petdeset let.

Pravijo, da človek toliko glav velja, kolikor jezikov zna. Ako mi je v mislih ta lep pregovor, in ako na podlagi tega pregovora sodim oba Krjavlja (svojega in Jurčičevega), moram po vsej pravici priznati prvenstvo (pa ne kupljeno za korec leče) svojemu Krjavlju. Kakor obračamo Jurčičevega Krjavlja, do drugega zaključka ne pridemo, kakor da je znal samo neznanatno matere svoje govorico, da je torej veljal le samo jedno glavo, čeprav bo morda v gle-

dahšči jutri... vzdignjen iz starega prahu, — veljal morda tudi več glav. In Krjavelj moj! Ta vam je moderen mož in prava podoba našega, za modernostjo hrepenečega in pomodernjenega naroda slovenskega. Čeprav zmagajo Buri, je vendar najmodernejši jezik — angleški. In tega govori moj Krjavelj, pogosto je tisto popoldne vpletal mej rožmarin slovenske govorice angleški „roženkraft“. Kako je prišel do te velike prednosti? Ni ga učila angleškega jezika kaka postarna miss, ki rajta za vsako uro svojega ponka toliko in toliko. Moj Krjavelj se je učil angleškega jezika ob njega živem vrelcu — v Ameriki. Življenja pota so ga zanesla v Ameriko in tam se je priučil angleškemu jeziku, o katerem pravi moj prijatelj Joža, da je najbolj delikaten. Kako visoko torej stoji moj Krjavelj s svojo angleščino nad Jurčičevim! Kak napredek pri njem, kak „korak s časa tokom“!!

Pa dovelj o mojem Krjavlju in njega angleščini! Sicer bi se mi kmalu očitalo, da sem morda preveč zaljubljen v angleški jezik iz vzroka tega, ker je moj Krjavelj tako dobro trl jezika angleškega oblike. Našel bi se celo kdo, ki bi rekel, da sem podkupljen od angleške vlade.

Hitimo naprej!

kor brezvestnemu, brezsrčnemu sleparju in z njim koaliranemu breznačajnemu koristolovcu! Ergo ne more nam liberalcem nobena vera „nesti“, ker bomo zmeraj v boju proti ravno omenjeni blagi zavezni dvojici. Upirali se pa bomo vsake vere zastopnikom, ki hočejo naš narod zaslužniti ali potujčiti, ali pa oboje, brezobzirno, dokler ne dosežemo svojega namena!

„Kdor ne dela, naj ne je“, pravi zlata prislovica. Paraziti se morajo odpraviti iz človeške družbe. Tisti samostani, ki imajo za svojim zidovjem brezdelce, bodisi moškega, bodisi ženskega spola, morajo izginiti; tiste pa, ki zasledujejo humanitne čine, ki se trudijo za povzdigo omike in lajšanje človeškega gorja, naj vzdržuje država!

Zakaj se tako tresete, duhovni gospodje, za cerkveno premoženje? Saj ga vendar ne rabite! Sami ste, in narod Vas rad živi, potem Vas bo pa država, ko bi se vresničile moje sanje. Narod stavi cerkve in farove, popravlja oboje, plačuje cerkvnika, orglarja itd. In koliko je revežev, katerim bi Vaši nešteti milijoni dobro došli in jim omogočili človeško življenje! Pri tem seveda ne mislim samo na Slovensko, ampak na ves katoliški svet. Poleg tega morate pomisliti, da doživi cerkev le pravico, če ji država vzame, kar ni njenega. Toliko poštenj vendar bode, katoliški vzorniki, da bode, priznali, da si cerkev večino premoženja ni zaslužila in pravilno pridobila. A propos. Kako pa imenujete po svoji krščanski morali, če kdo zataji neštete davku podvržene milijone, tako da morajo neposvečeni državljani ta izpadek s tem večimi davki kompenzovati? Da bi imelo plemenito v Franciji začeto delo zaslužni uspeh, in bilo tudi drugim državam, v velevažno potrebno posnemanje! (Dalje prih.)

V Ljubljani, 27. februarja. Iz državnega zbora.

Posl. Šileny je stavil nujni predlog, naj se sklene zakon glede preskrbljenosti starih poslov in invalidov. Pritoževal se je, da vlada pospešuje v notranjem uradovanju rabo nemščine na vse načine, zlasti, pa še z nastavljanjem uradnikov, ki se kot agitatorji imenujejo uradnimi načelniki s tajnimi naročili ter vtihotaplja jo nemščino tudi ondi, kjer se doslej ni rabila. Češki narod je vnet za parlam. delo, nemški del naroda na Češkem pa simpatizuje z levčarskimi obstrukcionisti. Danes je 50letnica februarvske ustave, ki je prinesla deželam češke krone le škodo ter jo oropala samostojnosti. Kar se tiče varstva narodov, je avstrijska ustava skoraj prav taka kakor ruska. Grof Dzieduszycki je imenom poljskega kluba izjavil, da bo sposobnost zbornice za delo po možnosti pospeševal. Nujni predlogi naj se zato brez prvega čitanja izročijo odsekom. Posl. Ellenbogen (social. demokrat) se je pritoževal radi izgovorov pri raznih občinah o priliki podeljevanja domovinske pravice. (Posl. Mastalka (Čeh): To delajo nemške občine!) Posl. Hořica je zavračal očitaje, da postopajo Mladočehi lahkomišelnost, ker hočejo važne predloge nujno dognati. V Nemčiji že imajo zavarovalnice za starost.

Glavno vprašanje na Slovenskem je sedaj v javnem in privatnem življenju: ali si liberelec ali si klerikalec! Ako beremo o Jurčičevem Krjavlju še tako vestno, nikjer ne najdemo najmanjšega vzroka, da bi posumjali nad njegovo — klerikalnostjo (Ilešič bi pisal: klerikavnostjo). Zdi se mi, da je bil uprav fanatičen nasprotnik framasonskega Bitruja, saj ga je v svojo britko sabljo na barki presekala na dva kosa. Vse drugače moj Krjavelj! Kakor sem ga jaz slišal tisto popoldne, pri vsaki priliki je povdarjal, da je liberelec najhujšega kalibra. V dokaz temu bi lahko navedel več njegovih izrekov. Za danes samo jednega! Izrazil se je tekom svoje govornice z ogljari: „Kdor veruje, mu bo vse odpuščeno, čeprav goljufa.“ Gospod urednik! Kolikokrat Vi to očitajte svojim nasprotnikom, in Vi ste liberelec, torej je bil tudi in je tudi liberelec moj Krjavelj, ki je zagnal isto psovko proti pristašem „klerikavne“ stranke! Kako visoko zopet tudi v tem oziru stoji moj liberalni Krjavelj nad klerikalcem Jurčičevim!...

Jako se motite, gospod, častiti gospod urednik, ako mislite, da bom še nadalje razkladal o svojem Krjavlju! Kakor je Jurčič previdno zamolčal ob konci opisa svojega lažnjivca, kako je njegov „šmir“

Naj se pravila prepisejo, kakor se je prepisal civilnopradni red. Hořica je protestiral, da se trdi, kakor bi Mladočehi trčili čas z nujnimi predlogi. Vzrok je dejstvo, da nima vlada že 4 leta nobenega proračuna ter da rabi denar. Zato mora štediti ter noče odpraviti mitnic. Nato se je nujnost Šilenyjevega predloga odklonila. (Čehi: To so narodne stranke!) Posl. Stein (vsenem. zveza) je prosil predsednika, naj opozori justičnega ministra na konfiskacije drž. pravnika Kostiala v Habu in na postopanje nekaterih sodnikov. Justični minister Spens-Booden je branil drž. pravdnike in sodnike. Posl. Scheicher (kršč. social.) je protestiral, da bi postal drž. zbor vsled nekaterih govornikov in vsled nekaterih mejklicev svinjak. V interpelaciji radi Liguorijeve morale so o duhovščini lažnjive in pretirane trditve. (Dr. Šusteršič kriči na nem. radikalce: Opravljivi ste, brezčastni opravljivi! Brezčastni lažnjivi! Iro: Mi hočemo, da se odpravi celibat! Dr. Šusteršič: Nemški obrekovalci.) Posl. Wolf izjavi, da z odgovorom justičnega ministarstva ni zadovoljen. Hebski drž. pravdnik je konfisciral stepografski zapisnik drž. zbora in javno interpelacijo. Na interpelacije se sploh več ne odgovarja, zato je postala pravica interpeliranja iluzorna. Wolf predlaga, naj se začne glede odgovora justič. ministra debata. Predlog je bil odklonjen. Glasovalo je 136 glasov proti 136. (Wolf: Zbornica si seka ud za udom proč! Kmalu bo samo še truplo!) Prihodnja seja je danes.

Nova smer v Srbiji.

Kralj Aleksander je sprejel te dni novi srbski kabinet in ga nagovoril. Dejal je, da je naloga vlade poskrbeti, da izginejo ostanki starega sovražnega režima ter se pripravijo tla resničnopolitarnega položaja. Novi kabinet bo torej najprej upravo, potem pa policijo očistil pristašev prejšnje vlade. Penzionarcev brez penzije bo zopet velikanasko! Že te dni izide baje ukaz, ki odredi velike izpremembe v administraciji. Večina županov bo odstavljena, nekateri pridejo celo pred sodišče. Kmalu se bodo vršile menda tudi volitve za skupščino. V Srbiji se obrne torej zopet enkrat vse narobe. A za kako dolgo?!

Macedonski odbor.

Iz Carigrada poročajo različni listi o novih činih macedonskega revolucijskega odbora. V vilajetu Soluna je prišlo celo do pravega boja med bulgarskimi insurgenti in med oddelkom turške vojske. V Solunu so našli v cerkvi sv. Jurja pod glavnim oltarjem 60 pušk, dva zaboja patron in dva zaboja dinamita. Baje so zarotniki nameravali spustiti v zrak grški in rumunski generalni konzulat ter grško sirtotnišnico. V Carigradu so zarotniki izkopali rov do banke, katero so baje hoteli razstreliti. Pri Geoghelij (okraj Solun) so se borile turške čete s tolpo insurgentov skoraj ves dan. Turki, vojaki in orožniki, so bili presenečeni. Petero orožnikov in dvoje vojakov je bilo ubitih, sedmero ranjenih. Bolgari so izgubili 9 mož. Turki

kuhajoči Krjavelj učil mačko orati, kako je odgnal od kočje svoje za vselej nadležne tatove, in kako se je ženil še drugič, in sicer s farovško kuharico, ki ga je pridobila z belim „kofetom“, — tako tudi jaz molčim o svojem Krjavlju, kako je bil, dasi liberelec, svoje dni hlapec v nekem konsumnem društvu, in sicer s tem namenom, da bi spoznal vse tajnosti konsumov in te tajnosti potem zlorabil za strankarske (liberalne) namene. Prav iz istega vzroka nečem pripovedovati mične zgodbe, katero je pripovedoval tisto popoldne moj Krjavelj (bil je že malo vinjen — torej je govoril resnico) zgodbe namreč, ki se mu je pripetila v „Ka'oliškem domu“, kjer je pri predstavi neke tragedije sikal dobrim igralcem in ploskal slabim!

Moja hipteza je dokazana. Narod naš napreduje, napredoval je tudi moj Krjavelj, zastopnik velikih slojev slovenskega naroda. Kako daleč za mojimi je zaostal Jurčičev babjeverni Krjavelj! Vsak pa, ki hoče videti napredek našega naroda, oziroma napredek mojega Krjavlja, tisti naj ne zamudi prelepe prilike, ki se mu sedaj rači nuditi! Gre naj k predstavi „Desetega brata“, pazi naj tam posebno na blebetca „Krjavlja“ in ob konci bo zaklical z mojimi Krjavljem: Mi gremo naprej, kaj nam pa morejo!

so dobili pomoč iz Soluna, na kar so insurgente zbežali ali pa so bili ujeti. Ministarstvo Petrova je izdalo strogo prepoved, da bulgarski oddelki ne smejo na turško ozemlje. „Reformer“, glasilo macedonskega odbora, piše, da se bodo Bulgari borili na življenje in smrt proti turškemu krutemu absolutizmu.

Vojna v južni Afriki.

Angleška borza žaluje. General Botha, ki bi bil po sporočilih angleških listov danes popoldne kapituliral, je iz mreže Frenchovih čet srečno ušel proti Komati-poortu. V Londonu so že triumfirali ter računali, koliko tednov samo bo še trajala vojna, a veselje je bilo prezgodnje. Botha se ni udal, nego še o pravem času utekel. A tudi Dewet, katerega je imel Kitchener skoraj že v svoji pesti, se je še v zadnjem hipu odtegnil ter se umaknil. Dewetove operacije so se morale ponesrečiti radi premajhnega števila njegovih čet. Da se je rešil vendarle, je nov dokaz neverjetne Dewetove spretnosti in nenavadne genialnosti. O Dewetovem umikanju se poroča: Dewet in Steija — javlja „Reuterjev office“ — sta prekorčila 25. t. m. železniško progo med Kranknilom in postajo Oranje River. Reka je narasla za poldrugi meter. „Daily Telegraph“ poroča iz Deaarja: Dewet je bil danes (25. ?) pri Petrusvillu. Angleške čete tvorijo od postaje Oranje River do Rorvalsponta kordon. Petrusville je v Kaplandiji. Angleški kordon se razteza v daljavo 200 km ob reki Oranje. Buri se umikajo proti vshodu in severu. Polkovnik Corring je imel z oddelkom Kruitzingerja boj. Napadli so Buri, a bili so odbiti. 200 Burav je naskočilo Richmond, a so bili zavrnjeni. Buri so se razdelili v več majhnih čet. Nadalje se poroča: Po zadnjih bojih je razkosal Dewet svojo kolono na dva dela. Polkovnik Plumer preganja Bure z 2000 možmi. Kuga v Kapstadtu se širi. Priznava se 31 slučajev. Šest oseb je umrlo. Angleška vlada je dovolila raznim vladam, da se vrnejo domov njih državljani, ki so kot burski bojovníki sedaj ujetniki na otoku sv. Helene. Stroške pa morajo plačati dotične države same.

Dopisi.

Z Bleda, 24. februarja. Kaj bo sedaj, Ljubljancani, ker je „Slovenec“ iztaknil, da se Vam prav dobro godi, in se Vam zaradi tega ne bode odpisalo potresno posojilo? Nam pa noče nihče čestitati radi dobrot, kojih smo deležni od blagoslovljencev. Zares ironija! Poslušaj torej izprideni svet! V pretečenem predpustu se je hotelo neko dekle v Gradu poročiti. Da bi se ji v prihodnje dobro godilo, morala je rada ali nerada 400 kron oddati za konsumno društvo na Bledu. To je pomagalo, da je bila dobrote deležna — sedaj ima moža. V kak namen je to svoto izročila, to ve g. župnik Oblak. Ne vemo sicer, če je tudi dobro, ker so nedavno tisto hvalisano — „vino“ — kali? — v zadruzi na Bledu zapečatili, a mislijo si pri tem morebiti, ako bode vino dalje časa stalo, da bode boljše postalo — morebiti še kdaj čisto naravno. Saj pri klerikalcih je vse mogoče. Dobro je tudi — a posebno za „Slovenski Narod“, ker blagoslovljeni v cerkvi v Gradu delajo tako reklamo zanj — ker se vedno in vedno ta list na tem kraju prepoveduje, da se celo že šolarji IV. razreda na Bledu začeli zanj zanimati — da ga hero. Natančno poročilo o tej stvari se dobi zopet pri gosp. Oblaku.

Prestopimo iz blejske občine, pa poglejmo s kakšnimi dobrotami se Ribnjani obsipavajo. Tu najdemo dobrot, da je kaj. Ljudstvo je skrajno ubožno, a vendar mora svojo faro dobiti — pa kmalu — drugače bode dobrot konec, ker g. Jožef Pristov je bolan — se že tretjo leto zdravi — a ne more ozdraviti. Kaj bode, ako se mu bo lezen shujša? Božja volja se zna zgoditi, da več ne okleva in morebiti radi tega, ker skoraj vsako nedeljo v Ribnem razlece ališiš: Daj in daj za faro! — Navdušenje za faro g. Pristova ni bil glas vpajočega v puščavi. Čuje se, da so Ribnjani radi ali neradi res zadnje dni za faro že okoli 32.000 kron znosili. To je dobrot, to je veselje v Izraelu! Imeli bodo Ribnjani v kratkem novega g. župnika? Oj blaženost, kaj hočeš še več!

Marsikaj bi bilo še poročati — a vsega naenkrat bi bilo preveč. Vendar

še nekaj najbode za danes, potem pa: Amen! V Ribnem je bil neki posestnik — danes ga ni več med živimi — ker je v petek umrl, h kateremu je g. Pristov rad hodil in hodil tako dolgo, da je dobil jedno njivo, ali za cerkev, ali za sv. maše — to najbolje ve g. Pristov sam. Vsekako bode te njive deležen g. Pristov in tudi njegovi nasledniki. Dobrote o smrtni uri pa posestnik ni bil deležen — da bi ga gospod Pristov sam previdel, ker ga baje v petek ves dan ni bilo doma ter so morali v Gradu po duhovnika poslati. Božja volja se je zgodila.

Iz Dolenje vasi, 26. februarja. Prosim Vas gospod urednik, bodite tako prijazni, ter natisnite v Vašem cenjenem listu par vrstic v odgovor na včerajšnje zabavljanje našega kaplana pri branju pastirskega lista, na nas dolenjevaske liberalce.

Kdor bere „Narod“, je rekel kaplan, tisti ni pošten. Jaz Vas prosim možje, nikar ne hodite v take gostilne, ker berejo „Narod“. Tudi župnik skoraj vsako nedeljo roti ljudi, naj ne prestopijo praga take hiše, kjer se bere „Narod“. On je še hujši kakor kaplan. Ne bodem pa govoril danes o njem, posvetiti mu pa hočem enkrat poseben daljši članek, kajti on je nekak original med našo duhovščino. Kaplanu pa rečem: Naše gostilne, v katerih se klerikalci kakor liberalci postreže z enako vlnudnostjo, so najmanj tako poštene, kakor edina klerikalca gostilna v Dolenji vasi, katere lastnik je moral nadavno plačati 50 kron globe, ker je imel v kašči skrito vino, in najmanj tako poštene kakor klerikalna Nacetova gostilna v Prigorici, v kateri ste vi g. kaplan redni gost. Dovoliti mi pa morete, da Vam stavim pri tej priliki tudi nekatera vprašanja. Vprašam Vas: Zakaj je Nacetova svakinja očitno v gostilni rekla, če bi bil Naca mož, bi Vas bil že davneje ven vrgel iz svoje hiše? Zakaj pustite goleti v svoji sobi luč, ko se hodite zvečer v črni temi sprehajati proti Nemški vasi? Zakaj ste se nekoč, ko ste šli zvečer v Ljubljano opravkevat, da ne bode v Ljubljani, marveč v Laščah prenočili, če da bi Vas bil kdo vprašal o tem? Pa morda ne radi tega, ker je bila šla tisto popoldne tudi — O pardon, kmalu bi se bil zavlekel. Hvala Bogu, da se še nisem za prihodnje pa ne jamčim, da se nebi, kajti vedeti morate gosp. kaplan, da stene včasih nimajo samo ušes, marveč tudi oči. Pa ne mislite, da je kdo izmed nas kdaj poslušal v Nacetovi kuhinji, kaj se v njegovi gostilni pogovarjajo gostje, saj še Vam ne morem tega predbacivati, kajti uverjen sem, da Vas je vlekle tedaj, ko ste slišali zabavljice nekaterih gostov čez Vas, vse nekaj drugega v Nacetovo kuhinjo.

Toliko za danes, saj se mi dozdeva, da se v kratkem zopet snidem z Vami na tem mestu.

Z Dvora, 23. februarja. Minulo je leto dni, odkar smo imeli pri nas ustanovno veselico našega bralnega društva „Mir“, katera se je bila prav sijajno obnesla. Prvo obletnico ustanovljenja obhajali smo pa letos dne 16. februarja. Letašnji vsopred bil je še zanimivejši od lanskega, toliko bolj, ker se je odboru posrečilo pridobiti slavni tamburaški zbor dolenjskega „Sokola“ za sodelovanje. Bili smo se pa do zadnjega, da nam bo ostra zima in z njo razširjajoča sitnica „influenca“, vse pokvarila. Vsa čast vrlemu dolenjskemu „Sokolu“ in njega tamburaškemu zboru! Čili Sokoli niso se bali ne ostrega mraza in ne nadležne influence, prišli so v mnogobrojnem številu. Seboj pa so pripeljali lep venec krasotic. V lepo okrašenih prostorih g. J. Klinca postavljen je bil oder. Ko so se vrli Sokoli in z njimi umetni tamburaši nekoliko opočili prišel se je vsopred s tamburanjem pod vodstvom g. Kende. Zares izreden užitek! Prvo so udarili „Slava Prešernu“. Temu sledile so še druge. Vse je obdnevno dovršeno s tamburanjem. Za tem je deklamovala gospica Jelenčeva Prešernovo „Turjaška Rozamunda“, žela je splošno pohvalo zato je dodala še Štritarjevo „Slovenska Lisbona“. Čudno in ravno o tej uri ob 9. in par minut, ko se je pri nas deklamovalo o potresu, treslo se je res v Ljubljani in drugje po Kranjskem. Kako prav so prišle o tem momentu pesnikove besede: „Nebeški oče usliši prošnje naše, ukaži zemlji Ti, da naj miruje.“

Za tem nastopi humorist g. Predalič s svojim kompletom „Lepi Isidor“. Gosp.

predalič je res izboren. Zavidamo zanj vrie meščane.

Igra „Eno uro doktor“ sponesla se je tudi prav dobro. Vse vloge bile so v spretnih rokah.

Na to pripelje burski general Dewet oddelek burske godbe v burski uniformi. S puško na rami držeč v desni roki vsak svoje godalo so zaigrali: „Naprej zastava Slave“, „Hej rojaki“ in bursko koračnico. Frenetično odobravanje.

Ves vsopred vršil se je tako lepo in gladko, da tega ni nihče pričakoval v prosti vasici.

Da se je obširni program tako obnesel in poslušalce tako zadovoljil, je največ zasluga čilega dolenjskega Sokola. Slava mu!

Prosta zabava bila je po vse nepri-siljena in vesela. Mladi svet se je veselo sukal, starejši gospodje so pa zadovoljno kramljali pri časi rujnega vinca.

Pri odmoru udarjali so zopet tamburaši. Slišalo se je pa tudi primernih napitnic. Napilo se je dolenjskemu Sokolu in navzočemu starosti g. J. Krajgerju, sokolskim tamburašem in kapelniku g. Kendi. Napilo se pa tudi ljubljanskemu Sokolu in njega starosti g. dr. J. Tavčarju. Gospica Borštnikova iz Huj je v duhovitih besedah proslavljala našega pesnika prvaka Fr. Prešerna in takoj je bilo nekaj kronic za Prešernov spominek na krožniku.

Udeležba pa letos ni bila tako mnogoštevilna kot lani. Temu vzrok pa ni mlačnost ali celo antipatija do našega društva. Temu kriv je bil le prehud mraz in pa nestrpna influenza, ki ravno zdaj prav silovito „regira“ v naši okolici. No po veliki noči bo to ponehalo. Na svidenje tedaj po veliki noči pri g. Klincu, kateri se je resnično prizadeval, da je prav okusno okrasil svoje prostore ter vsacemu točno postregel z dobro jedjo in pijačo.

Čast vsem udeležnikom posebno pa dolenjskemu Sokolu!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. februarja.

— Osebnosti. Okrajni komisar v Kočevju gospod dr. Robert Braxmarer je premeščen k dež. vladi v Ljubljani. Okr. komisar v Ljubljani gosp. Silv. Domicelj je premeščen v Logatec. Okr. komisar v Radovljici gosp. dr. Friderik Mathias je premeščen v Kočevje. — Naradni pešpolka št. 17. g. Jos. Jonke je imenovan davčnim pristavom na Kranjskem. — Višjesodni svetnik v Trstu g. Josip Legat je imenovan dvornim svetnikom.

— Dr. Šusteršič na shodu hišnih posestnikov in „Slovenec“. Pod tem za glavjem piše se nam iz meščanskih krogov: Ako je kdo klerikalni stranki kdaj škodoval in ugled narodne stranke povzdignil, storil je to lažnjivi kljukec, alias „Slovenec“ vsled svojega perfidnega poročila o nedeljskem shodu. Kdor je čital lažnjivo poročilo o shodu ljubljanskih hišnih posestnikov, trgovcev in obrtnikov v tem priznanem glasilu našega škofa in dr. Šusteršiča, in je bil tudi na shodu navzoč, moral se je čudom čuditi, da je mogoče resnico na tako perfiden način pačiti in takorekoč ves svet za norca imeti. Vsakdo mej nami, in bilo nas je jako lepo število prizadetih hišnih posestnikov, šel je z utisom s shoda, da je dr. Šusteršič na istem po polnem propal, in je dr. Tavčar s svojim mirnim in stvarnim pojasnilom vse navzoče zase pridobil. Marli nismo videli dr. Šusteršiča, ne oziraje se na njegovo skrajno ne-simpatično unanost, ko je zelen, kakor kušdar, z nekim papirjem v roki, tresoč se, kakor bilka, po celem životu pred nas stopil in s svojim hreščečim glasom hotel efekt doseči, našel pa le vsestransko ugovarjanje in poleg drugih tudi mejklice: poslanec analfabetov, poslanec Bonaventure in f.... Mislil je baje, da ima nerazodno maso na kakem katoliškem shodu pred seboj, kojo bo „farbal“ in koja mu bo „živio!“ klicala. Prvič je menda pred tako odlično družbo stopil in tudi takoj prvič pogorel. Odkrito moram priznati, da sem mnogo od tega gospoda pričakoval, ker sem si mislil voditelja klerikalne stranke vendar vse drugač-nega. Vidi se mu, da je še zelo mlad in neizkušen, sicer bi moral vse drugače pred tako odlično družbo nastopiti, kakor pred svojimi analfabeti. Mnogo nas je bilo, ki smo tega gospoda prvič čuli, pa na vse na-

pravil je najslabši utis. Po njegovem glasilu „Slovenec“ sodeč, valjal se je dr. Tavčar v prahu, dr. Šusteršiča peljali so pa ljubljanski meščani kot triumfatorja in rešitelja Ljubljane v slavnostnem sprevodu iz „Mestnega doma“, dasi je faktično takoj po svo-jem jako nesrečnem govoru sramotno od-kuril. Dobro vedo, da se bo njegovim izi-vajčim izvajanjem odgovarjalo — ni imel toliko poguma, da bi do zaključka na shodu ostal, in na ugovore odgovarjal, kakor je to dr. Tavčar storil. — Včeraj razgovarjalo se nas je precej volilcev v kavarni o Vašem poročilu in onem v „Slovenec“. Dočim so vsi — tudi navzoč klerikalec — priznali, da je bilo Vaše poročilo o nedeljskem shodu objektivno, škandalizovali so se vsi narodnjaki in Nemci nad skrajno perfidnim poročilom v „Slovenec“. Istotako moral je navzoč klerika-lec potrditi — če tudi s kislim obrazom, „da je „Slovenec“ lagali“. Bili smo pa tudi vsi mnenja, da tako zlob-nega poročila ni sestavil znani „laufbursche“, marveč, da ga je moral redigirati gotovo dr. Šusteršič sam, torej človek, ki je v mi-noritskem samostanu spoznal skrivnosti gotove morale. Tudi jaz bil sem med onimi, ki so pisavo „Slovenskega Naroda“, kot včasih preostro kritikovali. „Slovenec“ poročilo prelevilo me je. Postal sem iz Savla — Pavel. Sedaj stoprav uvidevam, da imate, gospod urednik, jako težko stališče. Poj-takih nasprotnikov z loparjem, ali pa — s paajim bičem, drugega sredstva ni.

— Slovenščina v tržaških cerkvah. Škofjski ordinarijat v Trstu je odredil, da se v nekaterih tržaških cerkvah poje „tantum ergo“ v slovenskem jeziku. Lahki so radi tega zagnali velik krik in zahte-vajo, da se mora varovati „laški značaj“ vseh cerkva v Trstu in v okolici. Zajedno je „Piccolo“ izdal, da se je ordinarijati-ovi odredbi uprl rojanski župnik Jurizza. „Edi-nost“ je s tem postopanjem Lahov povse zadovoljna, češ, čim hitreje doseže laška klika svoj namen, tem prej dobe Slovenci v Trstu v cerkvenem pogledu kar žele. Kaj misli „Edinost“ s tem reči, je lahko uga-niti. Z imenom „Ricmanje“ je vse po-vedano.

— Celjska dvojezična gimnazija v nevarnosti. Nemška ljudska stranka se je začela dogovarjati z drugimi strankami, da bi državni zbor iz proračuna odstranil postavke za slovanske gimnazije v Celju, v Tešinu in v Opavi.

— Izpred sodišča. V ponedeljek stal je pred kazenskim sodiščem znani kleri-kalni agitator, knjigovez Breskvar, in to vsled obtožbe občinskega svetnika gospoda Josipa Turka, katerega je bil dolžil v Kra-marjevi kavarni (seveda v odsotnosti g. Turka), da drugje služi s konji, katere mora imati za izključno rabo občine v „Mestnem domu“. Breskvar je po starem receptu tajil, a navzlic temu nastopil — dokaz resnice, s katerim je pa tako teme-ljito pogorel, da se je končno skliceval zopet — na svojo takratno pijanost in prosil — milostne sodbe. Obsojen je bil vsled te mile prošnje le na globo 20 kron, oziroma 48 ur zapora, akoravno je jedenkrat zaradi slič-nega delikta že 10 dni sedel. Gosp. Turk prijavil je pritožbo zaradi prenizke kazni.

— Jutrišnja premiera v slovenskem gledališču. Prva izvirna noviteta v letošnji gledališki sezoni se bo igrala jutri. Igrala se bo narodna igra s petjem „Deseti brat“. Prvi slovenski roman, ki zavzema v našem slovstvu najčastnejše mesto, se pojavi na pozornici tudi kot drama, ki pa naj bi dosegla isti veliki uspeh kakor ro-man Jos. Jurčič je zajel snov za Desetega brata iz srede našega naroda ter nanizal v svojem klasičnem romanu cel venec ori-ginalnih, pristnoslovenskih značajev. Troje spletk se razvija v romanu: razmerje Kvasa in Manice — razmerje Martina, Piškava in Marijana ter — razmerje Krivčeve Franice in Dražarjevega Franceljina. V drami se rešita prvi dve spletki, tretja je — spričo prebogat in prevelike snovi — označena le epizodično in le kot ilustracija Martinovega plemenitega srca. V sredini drame stoji kmetiški — Hamlet Martin, skrivnostni vsevedek, nesrečni Ahasver, sin zblaznele Magdalene Strugove, katero hoče maščevati. Poleg originalnega Krjavlja in Dolefa je v drami še cela niz krepkih, grčavih slovenskih tipov. Celzandanca je posvetila vpriporitvi drame vso skrb ter dala napraviti tudi dvoje novih dekoracij. Da ima vsa drama enoten, domač značaj,

so tudi pevake vložke vsakozni narodne, ali vsaj po narodnih motivih. Vloge so v rokah naših najboljših igralcev in igralk, zato se je nadejati dobrega vspeha.

— Tolarji po 2 gld. — brez vred-nosti. Finančno ravnateljstvo razglaš-a: Ker se dogaja, da pri vplačilih v c. kr. blagaj-nah in uradih stranke prinašajo tolarje po 2 gld. mesto kronskega denarja po 5 kron komad, in so se tolarji po 2-gld. avst. vel. z zakonom z dne 24. marca 1893 drž. zak. št. 42 že vzeli iz postavnega prometa, je finančno ministrstvo zaukazalo, da se taki novci kot brezvredni zavrnejo, stranki pa šele potem nazaj dajo, ko so se isti na v §§ 60. in 79. splošnega predpisa za blagajne z dne 16. novembra 1899 naredeb št. 220 navedeni način kot iz postavnega prometa izključeni, zaznamovali, oziroma zarezali. Ob enem je finančno ministrstvo dovolilo za toliko časa, dokler se kaj drugega ne ukre-ne, da se ti novci sprejemajo v za-meno pri c. kr. glavni kovnici in pri pun-cevnihi uradih ter pri c. kr. blagajnah, ka-tere poslujejo kot blagajnice-menjalnice, na zahtevo strank, in sicer po bruto-teži in za jednotno ceno 120 kron per 1 kg. teže ko-vanega denarja. Nadalje se je dovolilo, da se sprejemajo v zameno komadi po četrt goldinarja avst. velj. pri imenovanih uradih na zahtevo strank po brutto-teži in za jed-notno ceno 70 kron za 1 kg. teže kovanega denarja.

— Obsojeni napadalci. Pisarji celj-skega mestnega urada so znani kot veliki razgrajati ter igrajo pri vseh proti Sloven-cem uprizorjenih izgrediv prvo ulogo. Časih rogovilijo tudi na svojo pest. Nedavno tega so trije mestni pisarji napadli dva sloven-ska mladeniča samo radi tega, ker sta — slovenski govorila. Zaradi tega napada sta bila pisarja Sonnenberg in Schalon obsojena vsak na 60 K oziroma 6 dni za-pora. Tretji obtoženec, pisar Traugott, je bil sicer oproščen, a veseliti se te opro-stitve še ne sme, ker se je drž. pravdnik pritožil. Res lepe uslužbenice ima celjski mestni urad!

— Kdo požiga gozdove po tržaški okolici? Lahi so infamno obrekovali naš narod kakor narod požigalcev, ker so se od volitev sem neprestano vršili požari po gozdihih tržaške okolice. Umevno je torej, da je vse hrepenelo, naj bi oblasti, oziroma varstveni organi prišli zažigalcem na sled. Minola sobota je prinesla odrešenje. Orož-niki so zalotili petorico ljubih gostov iz bližnje kraljevine, ko so hoteli zapaliti nasade na Trsteniku! „Edinost“ pravi o tem: Naši nasprotniki so pisali tudi tako mej vrstami, kakor da so na-mišljeni okoličanski požigalci najeti od — prvakov! Kaj bi oni rekli sedaj, ako bi jim vračali zob za zob in bi trdili, da so oni laški pritepenci, ki na tak način plačujejo gostoljubnost in ljubi kruhek, ki ga uživajo notri med našim ljudstvom in istemu na škodo, bili najeti od — camorre?!

— Ljudsko štetje na Primorskem izkazuje prebivalstva za Trst z okolico vred 176 456 duš (pred 10 leti 157 466), za Go-riško-Gradiščansko deželo 220 762 (pred 10 leti 220 308), za Istro 336 484 (pred 10 leti 317 610) duš.

— Izginil je iz svojega stanovanja tr-govski pomočnik Ivan P... V stanovanju je zapustil pismo, v katerem trdi, da ne bode nobeden človek več vedel zanj. Vzel je seboj revolver s patroni in je neznano kam odšel.

— Svojo mater je pretepel kleparski pomočnik K. P. na Stranski poti. Nehva-ležen sin.

— „Pil bi še vsak hudič, plačal pa nič“. Delavec K. Č. je prišel predvčeršnjim v neko gostilno na Dolenjski cesti in si je dal primesti vina, žganja in kruha. Ko je vse povžil, je vstal in je hotel oditi, ne da bi plačal, toda gostilničar ga je ustavil ali zastonj, kajti Č. je bil sub, kakor cerkvena miš.

— V pijanosti. Hlapec Fr. Zakrajšek se je včeraj napil in je v pijanosti v Kra-kovskih ulicah napadel dva delavca s kamni in ju ranil. Policaj je Zakrajška prijel in ga odpeljal v zapor. Mej spremljevanjem na rotovž se je policaju uprl in ga je ta mogel spraviti naprej šele, ko je prišel še jeden stražnik na pomoč.

— Tatvina. Hlapcu Francetu Rakušu v Velikih dolnarskih ulicah je neznan tat ukradel iz omare dva alata prstana, vredna 30 kron.

Književnost.

— „Svetilnik“. Glasilo slovenskih de-lavcev. Lastnik Ante Stemberger. V Trstu izhaja dvakrat na mesec list „Sve-tilnik“ pripovedne, popularno znanstvene, politične in zabavne vsebine, katerega slo-venskim delavcem in delavcem sploh pri-poročamo. Velja za vse leto le 3 krone, za pol leta 1 K 60 vin. Vsebine 3 štev. je ta le: Pobratimi. Povest. — Pesmi v prozi. — Po volitvah. — Kmečki kralj. — Poli-tične novice. — Društveni novičar. — Drobtinice. — Vsebine 4. štev. pa je ta le: S čim se živé ljudje? Spisal L. Tolstoj. — Rusi in Nemci. — Ko ljudje bodo ljudje. — Politične novice. — Društveni novičar. — Drobtinice. — Uganke. Vsaka številka ima tudi kako sliko.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 27. februarja. Poročilo po-nedeljkovega „Slovenca“ priobčeno pod naslovom „Dr. Tavčar in Spinčič v stiski“, v katerem se trdi, da so se Mladočehi škandalizirali nad dr. Tavčarjem, ker so mislili, da ni glaso-val zoper protokoliranje interpelacije o sv. Liguoriju, in da so Mladočehi dr. Tavčarja vsled tega denuncirali — je zlagano. Posl. Maštalka, na kate-rega so se klerikalci izgovarjali, je iz-javil, da pri seji niti navzočen ni bil in se torej nad nikomur ni mogel zgražati in nikogar denuncirati. „Slovenec“ članek je torej prav v bistvu zlagan in to v namen niz-kotnega hujskanja.

Dunaj 27. februarja. V današnji seji poslanske zbornice so nemški radikanci provzročili kolosa-len škandal. Najprej so bili citani nemški prevodi čeških interpelacij, kar je trajalo do pol 1. ure. Posl. Hořica je danes podal tudi neko poljsko interpelacijo. Ko so bili prevodi preči-tani, je dr. Brzorač vprašal, kdo bo plačal prevajanje; Maštalka, ki se je skliceval na neki članek v „Pester Lloyd“, v katerem se je ostro gra-jalo, da se v Cislitvanski Slovanom en dan nekaj da, drugi dan pa se jim to na žaljiv način zopet vzame, je vprašal predsedništvo, kaj misli ukre-niti, da se doseže porazumljenje glede sprejemanja nemških interpelacij; Hruba je vprašal, zakaj se neka iz-java čeških agrarcev ni sprejela v za-pisnik; Stejner je isto tako za-hteval ravnopravnost glede interpe-lacij. Ob pol 2. uri je začel govoriti češki narodni socialist Fressl, in sicer v češkem jeziku, vsled česar so nemški radikanci takoj začeli razgra-jati. Fressl je povedal, da namerava do osmih zvečer govoriti, a moral je dosti prej utihniti. Nemški radi-kalci s Schönererjem na čelu so namreč začeli groziti, češ, da ne trpe, da bi se češki go-vorilo. Obsipali so predsedujočega dra. Žačka z najsurovejšimi psovkami. Iro, Stein, Wolf in drugi so obsto-pili predsedništvo, pripravljaje se, da je naskočijo, a Čehi so jih potisnili nazaj. Nakrat je Stein obr-nivši se proti Fresslu zaklical: Naprej ne sme govoriti. Nemški radi-kalci so s povzdignjenimi pestmi planili na Fressla, da ga iz dvorane vržejo. Nekateri Čehi, na čelu jim velikan Rataj, so priskočili na pomoč. Rataj je zakričal nad radikale: Še jedenkrat dvignite roke, samo jeden korak še sto-rite, in mi vas zadavimo kakor mlade pse. Nastal je strahovit vik in krik. Reditelji so se trudili, da napra-vijo mir, a razburjenost je rasla. Bati se je bilo pretepa, v tem hipu je došel prezident Vetter in hitro pre-trgal sejo.

Dunaj 27. februarja. Poljski klub se je danes posvetoval o svojem raz-merju napram vladi in napram parla-mentarnim strankam. Glavno besedo je imel grof Dzieduszycki. Klub se je iz-rekel zoper vsako nasilstvo napram češkim poslancem, sicer pa izjavil, da za-hteva, naj Gališke tičočce se zadeve re-šujejo v ministrstvu samo uradniki, ki poznajo gališke razmere.

Avstrijska specialiteta. Na šolodcu boleha-
jočim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-
ovega Seidlitz-praska“, ki je prekušeno domače
zdravilo in vpliva na šolodec krepilno ter pospe-
šilno na prebavljenje in sicer s rastočim uspehom.
Škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja
to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr.
dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekar-
nah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov pre-
parat, zaznamovan z varnostno znamko in s pod-
pisom. 5 (2-3)

Se dobliva povsod
Kalodont
neobhodno potrebna zobna Crème
vedrže zobe čiste, bele in zdrave.

XLI. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos . . . 24912 K 97 vin.

Zbrani „Narodovci“ ob godovanju Ant. Zakrajška na Vrhniki . . .	14 „ - „
Turk Josip povodom ponesrečene klerikalne akcije v aferi Jurja Kmetiča . . .	10 „ - „
Veselo omizje članov slov. bral- nega društva v Trzinu . . .	5 „ - „
Kegljski klub pri Ferlincu . . .	6 „ 02 „
Vesela družba v Drašlerjevi go- stilni v Borovnici . . .	5 „ - „
Bralno društvo v Radomljah, kjer se je Prešernova veselica tako častno obnesla . . .	5 „ - „
Vjačeslav Nik. Ščepkin, uradnik v istoričeskem muzeju v Moskvi Priateljska družba „pri Krčonu“ povodom domače zabave . . .	9 „ 50 „
Glasbena Matica, čisti prebitek koncerta prirejenega dne 9. de- cembra 1900 na korist spomeniku Hribar Ivan, župan prispevek za mesec januar . . .	10 „ - „
Vaskdanja družba v Lloydovej re- stavraciji izroči knjižico mestne hranilnice ljubljanske št. 23612 z vloga . . .	72 „ 90 „
Skupaj . . .	50 „ - „
	60 „ - „
Skupaj . . .	25180 K 39 vin.

Dr. Josip Stare,
blaginik.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 77. Dr. pr. 1096.

Noviteta:

V četrtek, dne 27. februarja 1901.

Prikrat na slovenskem odru izvirna igra:

Deseti brat.

Narodna igra v petih dejanjih s petjem. Po Josip
Jurčičevemu romanu dramatisoval Fran Govčkar.
Pevske točke uglasbil ali priredil Lav. Pahor.
Režiser g. Ant. Verovšek. Kapelnik g. H. Benišek.

Ilagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7¹⁵3. uri. — Konec po 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bode v soboto, 2. marca t. l.
Drugikrat narodna igra s petjem „Deseti brat“.

Meteorologično poročilo.

Vitina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 758-0 mm.

Februar	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Mojna v 24 urah
26.	9. zvečer	735.8	- 2.4	brezvetr.	jasno	
27.	7. jutraj	736.1	- 9.3	sl. svzh.	megla	
	2. popol.	734.9	- 2.2	sl. svzh.	jasno	90 mm.

Srednja včerajšnja temperatura -4.2°, nor-
male: 0.9°.

Dunajska borza

dne 27. februarja 1900.

Skupni državni dolg v notah . . .	98.45
Skupni državni dolg v srebru . . .	98.35
Avstrijska zlatna renta . . .	118.20
Avstrijska krona renta 4% . . .	98.-
Ogrska zlatna renta 4% . . .	118.20
Ogrska krona renta 4% . . .	93.50
Avstro-ogrsko bančne delnice . . .	1670.-
Kreditne delnice . . .	671.50
London vista . . .	240.45
Nemški državni bankovci za 100 mark . . .	117.37 1/2
20 mark . . .	23.48
20 frankov . . .	19.08
Italijanski bankovci . . .	90.4-
C. kr. cekini . . .	11.35

Učenka

s primerno šoleko izobrazbo, slovenskega
in nemškega jezika zmožna, vsprejme se
v modnem salonu za damsko klobuko

J. S. Benedikt

v Ljubljani. (430-2)

Izborno namočeno

polenovko | štokš

priporoča

Edmund Kavčič

nasproti glavne pošte.

Istotam

(12-47)

pristne gorenjske klobase.

Dobro vpeljana

trgovina

v Slomšekovih ulicah šte. 13 se
odda v najem ali na račun.

Pojasnila daje A. Sušnik, Zaloška
cesta št. 15. (455-1)

Ces. kr. avstrijske državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. februarja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiš.
Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiš, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee,
Solnograd; čez Klein-Beifing v Steyr, v Linc; čez Am-
stetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni
vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzens-
feste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Ino-
most; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopoludne osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiš, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solno-
grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc,
Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Beifing v Steyr, Linc,
Budejovice, Plzen Marijine vane, Hebr, Franzove vane,
Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiš, Beljak, Fran-
zensfeste. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7.
uri 17 m jutraj osonni vlak v Novo mesto, Straža-
Toplice, Kočevje. — Ob 1. uri 5 m popoldne osonni
vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob
6. uri 55 m zvečer osonni vlak v Novo mesto, Kočevje.
— Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiša. Ob
3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Am-
stetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Sol-
nograda, Lince, Steyra, Ansee, Ljubna, Celovca,
Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 12 m jutraj
osonni vlak iz Trbiša. — Ob 11. uri 16 m dopolu-
dne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Sol-
nograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bre-
gencia, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,
Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4.
uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna,
Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
— Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz No-
vega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m jutraj
osonni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2.
uri 32 m popoldne osonni vlak iz Straže-Toplic,
Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m zvečer
osonni vlak iz Straže-Toplic, Novega mesta, Kočevja.
— Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani
vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2 uri 5 m popo-
ludne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano
drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m
zvečer, ob 11. uri 6 m dopoludne, ob 6. uri 10 m
jutraj.

Varuj svoje ženo!

Za varno redno najvažnejšo
knjigo v otroških zadevah s čen-
tisoč zahvalnimi pismi pošljite
diskretno na 90 via. v avst.
znamkah (odpro 70 via.)
gospa A. Kampa,
Berlin S. W. 230 Lin-
denstrasse 56.

(300-8)

Gospoda Kham & Murnik v Ljubljani prodajata „Cvekov brinovec“.

(440-3)

Monterji!

Akcijska družba Alfa-Separator
na Dunaji, specialna tovarna za izdelo-
vanje mlečarskih strojev,

išče več monterjev

ki so večji v postavljanji, malih strojev, kotlov
in cevi. Služba je stalna, nje delokrog se rasteza
na slovenske in hrvatske dežele.

Prosilci, ki so zmožni slovenskega in nem-
škega jezika, naj se obrnejo pisмено ali naj
se pa osebno oglašajo pri inženjerju gospodu
Theodoru Hausnu, v hotelu
„pri Slonu“, Ljubljana. (457)

Šaleški premog v koscih

po ceni, pripraven za kurjavo sob in za
industrije, brez smradu,
se raspošilja za vse postaje južne in koroške,
kakor tudi ogerakih železnic

po 32 kron za vagon s 100 met. centi

od postaje Skale (Skalis).

Naročila sprejema (180-11)

Šaleški premogokop v Velenji.

(Schallthaler Kohlenbergbau in Wöllan.)

Proti
malokrvnosti

Železnato vino

lekarnarja

G. Piccoli v Ljubljani

dvor. založnika Njeg. Svetosti papeže

ima v sebi 90krat več železa

kakor druga po reklamni nezaslužno sloveča
china-železnata vina, katera čisto
nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno
namizno vino. III. (1368-24)

Vseled tega največje jamstvo za
izdatnost tega vina pri malokrvnih,
nervoznih ali vsled bolezni oslabilih
osebah, kakor tudi še posebej pri ble-
dih, slabotnih in bolehalih otro-
cih. Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Vnanja naročila proti povzetju.

Za pomladno in poletno dōbo

priporočam gospodarjem in kmetovalcem kakor tudi raznim podjetnikom svoje veliko
zalogo potrebščin za stavbe: portland in roman cement, železo za vezl, storje,
traverze, železniške šine, okove za vrata in okna, trombe, cevi za vodo-
vode, štedilnike (Sparherde).

Potem poljedelake stroje: slamoreznice, gepeljne, mlatilnice, fino izdelane
močne pluge, stroje za posnemanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejše trombe
za gnojnice, in drugo potrebno orodje za poljedelstvo.

Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje.

Nagrobne križe, vilite kotle, jeklo za svedre, tehnične in uteže, kakor
veliko izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.

Fran Stupica,

trgovina z železnino in špecerijskim blagom.

Ljubljana,

Marija Terezije cesta št. 1, poleg gostilne Figovec.

„The Mutual“

življenjsko-zavarovalna družba v New-Yorku.

Ustanovljena 1842.

Čisto vzajemna.

Skupno premoženje dne 1. januarja l. 1900:

K 1489⁶/₁₀ milijonov.

Čisti dohodek na korist zavarovancev l. 1899:

K 38,158.423.

Popolni jamčujoči kapital za zavarovanja, ki se skle-
pajo v Avstriji, leži pri c. kr. ministerijalnem plačilnem
uradu na Dunaji. (454-1)

Glavna agentura za Kranjsko:

Brata Pollak v Ljubljani.

Velika zaloga

(101-13)

Styria, Helikal,
Austria, Stefani-
koles.

pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katero nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
veržice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,

urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštnino prosto.

